

Dosarul nr. 2ra-490/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Mamaliga)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, G. Dașchevici, A. Panov)

ÎNCHEIERE

25 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Străisteanu Gheorghe,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Străisteanu
Gheorghe împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Procuratura mun.
Chișinău și Procuratura Generală cu privire la constatarea faptului încălcării
dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea
prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La data de 15 aprilie 2019, prin intermediul poștei (f.d. 26), Străisteanu
Gheorghe a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al
RM, intervenienți accesorii Judecătoria Chișinău, Procuratura municipiului
Chișinău, oficiul principal, Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Buiucani,
Procuratura Generală a RM, solicitând constatarea faptului încălcării dreptului la
executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești irevocabile din 03 aprilie
2017, încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției a
RM a sumei în mărime de 100 de lei cu titlu de prejudiciul material, încasarea din
contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției a RM a sumei în
mărime de 29,43 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, încasarea din contul
bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției a RM a sumei în mărime de
3 500 de lei cu titlu de prejudiciul moral cauzat prin încălcarea gravă a dreptului la
executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești irevocabile din 03 aprilie
2017.

În motivarea acțiunii s-a invocat că, prin hotărârea din 03 aprilie 2017 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, a fost constatat faptul încălcării de către
Procuratura municipiului Chișinău a dreptului reclamantului la acces la informație,
cu obligarea Procuraturii municipiului Chișinău să examineze cererea înaintată de
Străisteanu Gheorghe la data de 02 ianuarie 2017 și să furnizeze acestuia informația
solicitată. Totodată, s-a dispus încasarea de la Procuratura municipiului Chișinău în
beneficiul reclamantului Străisteanu Gheorghe a prejudiciului moral în mărime de

100 de lei. La 03 mai 2019, hotărârea judecătorească din 03 aprilie 2019 a devenit irevocabilă prin necontestare. Până la data de 15 martie 2019, reclamantul nu a fost informat despre faptul că hotărârea judecătorească din 03 aprilie 2019 nu a fost contestată și a devenit irevocabilă, aceasta nici nu au fost expediată spre executare Procuraturii municipiului Chișinău. La data de 15 martie 2019, Străisteanu Gheorghe a expediat o cerere către Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani), prin care a solicitat să fie informat și să i se expedieze hotărârea din 03 aprilie 2017, dacă a devenit irevocabilă. La data de 26 martie 2019, reclamantul a primit hotărârea judecătorească din data de 03 aprilie 2017, care a devenit irevocabilă la 03 mai 2017. La data de 01 aprilie 2019, Străisteanu Gheorghe a expediat hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 03 aprilie 2019 în adresa Procuraturii municipiului Chișinău, oficiul principal, pentru a fi executată, deoarece hotărârile judecătorești emise în contenciosul administrativ constituie titlu executoriu. La data de 10 aprilie 2019, reclamantul a primit o scrisoare de la Procuratura municipiului Chișinău (sediul Buiucani), prin care a fost informat că, Procuratura nu execută hotărârea judecătorească la cererea creditorului, ci doar în baza hotărârii expediată de către instanța judecătorească din oficiu.

Totodată, a menționat că, cauza civilă intentată împotriva Procuraturii municipiului Chișinău a fost examinată în baza Legii contenciosului administrativ.

Astfel, hotărârea judecătorească care constituie document executoriu urma să fie prezentată spre executare de instanța de judecată din oficiu, de angajații Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani). Prin urmare, hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 03 aprilie 2017, irevocabilă din 03 mai 2017, urma să fie executată în termen de 30 de zile, până la data de 03 iunie 2017, deoarece Legea contenciosului administrativ este o lege specială și are putere juridică imperativă față de alte legi.

Reclamantul a afirmat că, prejudiciul material și moral este în directă legătură cu acțiunea ilegală a angajaților Procuraturii și Judecătoriei Chișinău. Este în afara oricărui dubii că angajații Procuraturii și Judecătoriei Chișinău au acționat vădit ilegal, ignorând intenționat prevederile legislației. Prin comportamentul contrar tuturor cerințelor care obligă persoanele responsabile să expedieze, în termen de 3 (trei) zile, documentul executoriu spre executare, iar partea pârâtă să execute în termen de 30 de zile hotărârea judecătorească irevocabilă, angajații Judecătoriei și Procuraturii Chișinău au trecut peste toate limitele legale, iar circumstanțele în care autoritatea publică refuză să acționeze conform legii, a provocat daune morale irecuperabile. Încălcarea obligațiilor prevăzute de lege, ignorarea intenționată a legislației în vigoare, neexecutarea hotărârii judecătorești, i-a cauzat prejudiciu moral care dă temei pentru răspunderea delictuală. Totodată, normele de drept indicate în prezenta acțiune civilă sivesc temei pentru judecarea cauzei în strictă conformitate cu prevederile legislației naționale și Convenției Europene. Conform programului „ILBA”, www.ilba.md, pentru perioada 03 iunie 2019, dată când a expirat termenul de 30 zile pentru executarea hotărârii judecătorești din 03 aprilie 2019 și 13 aprilie 2019, dată când a fost efectuat calculul, dobânda de întârziere din 100 lei constituie 29, 43 de lei.

Reclamantul a menționat că, estimează mărimea prejudiciului moral cauzat în mărime de 3 500 de lei prin, sentimente de frustrare cauzate de caracterul ilegal al acțiunilor angajaților Judecătoriei și Procuraturii Chișinău, comise vădit contrar

legislației, manifestate prin sentimentul de anxietate, stres, neliniște, perturbare a vieții, disconfort și retrăire, imposibilitatea savurării modului obișnuit de trai, sentimente de incapacitate de a ne bucura în modul cuvenit de garanțiile prescrise de Lege, sentimente de frustrare, nedreptate și umilință, nervi, griji, afectare sufletească; suferințe continue din cauza nenumăratelor ilegalități comise în privința sa de către angajații Judecătoriei și Procuraturii Chișinău, refuzul examinării plângerilor, tănuirea și distrugerea petițiilor, fabricarea dosarelor contravenționale și penale, neexecutarea hotărârilor judecătorești; suferințe psihice și fizice, dureri, stresuri, nervi, griji, lipsă de la serviciu în timpul anchetei cauzei, afectare sufletească și spirituală, oboseală, dificultăți, demoralizare, descurajare, limitarea de a se bucura de plăcerea vieții, de satisfacții spirituale și materiale, anxietate cauzată de incertitudinea creată de angajații Judecătoriei și Procuraturii Chișinău din comportamentul cărora a înțeles că ilegalitățile comise în viziunea lor este o normă de drept.

Reclamantul a indicat că, procedura de executare, hotărârea judecătorească irevocabilă din 03 aprilie 2017, care constituie titlu executoriu, nu este dificilă din punct de vedere factologic sau juridic, nu prezintă nici o complexitate, deoarece pe dosar participă doar două părți, creditorul și debitorul. La caz, nefiind necesar de a efectua acțiuni complexe. Mai mult, termenul de 30 de zile stabilit de Lege, este o prevedere imperativă și obligatorie a legislației, de la care nu se permite nici o abatere.

A punctat reclamantul că în calitate de creditor s-a comportat conform legislației în vigoare, a depus cereri, plângeri, iar neexecutarea hotărârii judecătorești irevocabile, fapt care a dus la încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, se datorează exclusiv comportamentului vădit ilegal, abuziv, al angajaților Judecătoriei și Procuraturii Chișinău. Procedura de executare menționată mai sus este extrem de importantă pentru reclamant întrucât este vorba despre neexecutarea unei hotărâri judecătorești care îl afectează material extrem de grav, deoarece fiind pensionar, suma indicată în hotărârea judecătorească și titlu executoriu este necesară pentru întreținerea familiei, pentru a supraviețui în condițiile economice extrem de grele în care se află Republica Moldova.

Prin cererea de concretizare din 05 august 2019, reclamantul Străisteanu Gheorghe a solicitat excluderea intervenientului accesoriu Judecătoria Chișinău de la judecarea cauzei în calitatea de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea din 05 august 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată înaintată de Străisteanu Gheorghe a fost admisă parțial, fiind constatată încălcarea dreptului lui Străisteanu Gheorghe la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 03 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

În rest, pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia din 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-au respins cererile de apel depuse de Străisteanu Gheorghe și Procuratura Generală și s-a menținut hotărârea din 05 august 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel redând prevederile legale ale art. 1 alin. (2), art. 2 alin. (1)-(7), art. 4 alin. (1), art. 5 alin. (1) și (2) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a

hotărârii judecătorești, a reținut că este întemeiată cerința privind constatarea încălcării dreptului lui Străisteanu Gheorghe la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei mun. Chișinău, sediul Buiucani din 03 aprilie 2017.

Instanța de apel a menționat că însăși constatarea faptului încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii instanței de judecată definitive și irevocabile se consideră o satisfacție morală pentru prejudiciul cauzat.

Totodată, instanța de apel a relevat că pretenția privind încasarea prejudiciului material suportat în perioada neexecutării hotărârii judecătorești este neîntemeiată. Or, potrivit art. 5 alin. (1) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, atunci când se discută durata procedurilor judiciare, prejudicii cu titlu material ar putea să apară exclusiv în cazul când există o legătură de cauzalitate între pretinsa violare a dreptului la durata rezonabilă a executării hotărârii judecătorești și a pierderii materiale datorită imposibilității de a se folosi de drepturi pecuniare sau de a se bucura de fructele acestora (Boboc v. Moldova nr. 27581/04, §44-45, 04.11.2008 și Cravcenco v. Moldova, nr. 13012/02, §64-67, 15.01.2008).

Instanța de apel a accentuat că prima instanță a apreciat corect și a cercetat minuțios argumentele invocate de apelanți, din care considerente consideră legală și întemeiată hotărârea primei instanțe.

La 24 decembrie 2020, prin intermediul poștei (f.d. 141), Străisteanu Gheorghe, a declarat recurs împotriva deciziei din 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea reparării prejudiciului moral cauzat, pronunțarea unei noi decizii de admitere a pretențiilor prin care să fie dispusă încasarea de la contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul său a sumei de 1500 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea gravă a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești irevocabile din 01 aprilie 2017.

În motivarea recursului s-a invocat că nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea. Instanțele ierarhic inferioare au considerat că pretenția privind încasarea prejudiciului moral în perioada neexecutării hotărârii judecătorești este neîntemeiată. Or, rezonabilitatea reparării prejudiciului moral cauzat în mărime de 1500 de lei prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești irevocabile din 01 aprilie 2017, corespunde cerințelor legislației naționale și recomandărilor CEDO.

De asemenea, recurentul a invocat jurisprudența națională în cauze similare prin care s-a dispus încasarea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și jurisprudența CtEDO.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 21 noiembrie 2019, iar Străisteanu Gheorghe, a declarat recurs la 24 decembrie 2020, prin intermediul poștei (f.d.141).

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei participanților la proces la 18 decembrie 2019, conform scrisorii de însoțire (f.d.122). Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Străisteanu Gheorghe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Străisteanu Gheorghe, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Străisteanu Gheorghe.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Străisteanu Gheorghe, împotriva deciziei din 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat